

18. møde.

Fredag den 5. november kl. 11.

Formanden:

Medlem af folketinget *Jes Schmidt*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har meddelt mig, at han fra og med den 9. november 1976 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Hans Chr. Jepsens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Retsudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling over folketingets ombudsmands beretning for året 1975.

(Beslutningsforslag nr. B 17).

Eksemplarer vil blive omdelt.

I skrivelse af 3. november meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Lovf. nr. L 98).

I skrivelse af 3. november meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

(Lovf. nr. L 99).

I skrivelse af 3. november meddeler ministeren for Grønland, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov for Grønland om salg og servering af stærke drikke.

(Lovf. nr. L 100).

Forslag til lov om ændring af lov om søtransport af gods til Grønland.

(Lovf. nr. L 101).

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (*Heinesen*):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

Baggrunden herfor er dels, at betalingsbalanceunderskuddet og dermed det udenlandske finansieringsbehov er blevet væsentlig større i år end oprindeligt antaget, dels, at saldoen på de private kapitalbevægelser har været negativ med flere milliarder kroner. Det hænger især sammen med den usikkerhed omkring valutakurserne, som har præget det meste af 1976.

Under normale omstændigheder skulle man med det aktuelle omfang af aktivitet og import have forventet en nettotilstrømning af privatkapital på nogle mia kr., som ville have kunnet bidrage væsentligt til finansieringen af underskuddet på betalingsbalancen. Da den private kapitalimport imidlertid som nævnt har været negativ, har det været nødvendigt og muligt at gennemføre en omfattende offentlig, især statslig, låntagning. Efter kursjusteringerne i midten af oktober kan den private kapitalimport ventes at antage et mere normalt omfang, og der er allerede tegn på, at den er ved at komme i gang. Da der samtidig ventes en væsentlig nedgang i betalingsbalanceunderskuddet, bliver der formentlig behov for en hel del mindre statslig låntagning fremover end i den forløbne del af 1976.

Staten er i færd med at arrangere et lån i Japan på 10 mia yen og et eurodollarlån på mindst 300 mill. \$. Efter nedskrivning med modværdien heraf vil der af den nuværende lånebemyndigelse højst restere ca. 500 mill. kr. Der er derfor behov for en ny.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for offentlige arbejder (*Niels Mathiasen*):

Jeg tillader mig herved for folketinget at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om luftfart. Forslaget omfatter dels en ændring i reglerne for anlæg af private flyvepladser, dels af bestemmelserne for luftbefordrederens erstatningsansvar for personskade. Der er tale om genfremsættelse af det forslag, som ikke nåede at blive færdigbehandlet i forrige samling, men den del af forslaget, der vedrører flyvepladserne, er dog væsentligt omarbejdet.

Efter det oprindelige forslag var det tanken at gøre anlæg af nye private flyvepladser til genstand for et tilladelseskrav og en behovsprøvelse, således at man kunne sikre en rationel udvikling af flyvepladsbestanden, indpasset i den øvrige fysiske planlægning.

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Ved forslaget 1. behandling måtte jeg konstatere en hel del uvilje imod denne del af forslaget. Fra forskellig side fandt man det ikke nødvendigt at begrænse den nugældende, i princippet frie adgang til at anlægge private flyvepladser, og man var betænkelig ved den forøgede administration, som den foreslåede ordning ville kræve. Der var også nogle ordførere, der mente, at den tilstrækkelige regulering af nyanlæg af flyvepladser var opnået i kraft af miljøbeskyttelsesloven og by- og landzoneloven.

Under udvalgsarbejdet kunne der heller ikke opnås enighed om flyvepladsreglerne, og forslaget kunne derfor ikke færdigbehandles i forrige samling.

Jeg er stadig af den opfattelse, at et tilladelsessystem ville være bedst til at regulere forholdet mellem flyvepladserne og deres omgivelser samt til at forhindre, at landets sparsomme arealressourcer benyttes på en planløs og uhensigtsmæssig måde, og jeg tror også, at en sådan ordning i det lange løb ville tjene flyvningens interesser bedst. Imidlertid har jeg set mig nødsaget til at tage konsekvensen af en del af den fremførte kritik, og hensigten med det forslag, der nu foreligger, er derfor i det væsentligste at opnå kendskab til de pladser, der anlægges, således at der kan gribes ind, hvis placeringen af en flyveplads er uforenelig med hensynet til luftfartens sikkerhed.

Forbilledet for den foreslåede anmeldelsespligt er som nævnt i bemærkningerne den ordning, der har været gældende i Sverige siden 1960. I Norge har man derimod i 1974 indført en tilladelsesordning, der mere minder om det forslag, som jeg fremsatte her i folketinget i forrige samling.

Den eksisterende frie adgang til at anlægge private flyvepladser indskrænkes altså ikke, men i det omfang anlægget kræver tilladelse i medfør af anden lovgivning, herunder især miljø- og planlægningslovgivningen, skal disse tilladelser naturligvis indhentes. For at sikre opfyldelsen af sådanne krav vil de pågældende myndigheder blive underrettet om de anmeldelser af nye flyvepladser, der indkommer til ministeriet for offentlige arbejder.

Indførelsen af den nu foreslåede anmeldelsesordning kunne i virkeligheden godt være foretaget på grundlag af de bemyndigelser, der allerede findes i den gældende luftfartslov. I betragtning af, at folketinget blev inddraget i

problemstillingen ved behandlingen af det oprindelige forslag, og at denne behandling gav anledning til adskillige henvendelser til trafikudvalget, bl. a. fra flyvningens organisationer, finder jeg det imidlertid naturligt, at folketinget træffer afgørelsen om indførelsen af det nu foreslåede system.

Administrationen af anmeldelsesordningen forudsætter jeg vil kunne ske inden for de eksisterende rammer i ministeriet for offentlige arbejder og luftfartsdirektoratet uden personaletudvidelser eller forøgede bevillinger.

De foreslåede ændringer i lovens kapitel 9 angående luftbefordreans ansvar er helt identiske med dem, der var indeholdt i det forslag, som behandledes i sidste samling. I mellemtiden er de tilsvarende ændringer i den norske og svenske luftfartslov indført og sat i kraft, og selv om nogle selskaber frivilligt har forhøjet forsikringerne, er det nødvendigt at have hjemmel til at gennemføre forhøjelserne over for alle.

Jeg skal herved anmode om folketingets velvillige behandling af lovforslaget.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov for Grønland om salg og servering af stærke drikke*.

På efterårssamlingen 1975 vedtog landsrådet forskellige forslag til ændring af den gældende spiritusordning. Enkelte af disse forslag nødvendiggjorde efter landsrådets opfattelse en ændring af lov nr. 99 af 16. februar 1973 om salg og servering af stærke drikke. Således ønskede landsrådet, at kommunerne fremover fik mulighed for uden tidsmæssig begrænsning at fastsætte indskrænkninger i de generelle åbningstider, der fastsættes af landsrådet. Desuden ønskede man, at kommunerne uden henstilling fra politiet kunne belægge enkelte virksomheder med udhandlingsforbud, samt at der kunne træffes bestemmelse om, hvornår restaurationslokalerne skulle forlades ved lukketid. Landsrådet anmodede i den anledning om, at der blev foretaget de nødvendige ændringer i loven.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslaget enkeltheder henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.